

Komið**á rættlaga høgst støði**

At tað er á henda hátt hevur eisini sína grund. Tað hevur so at siga einki tónleikálv verið í Oman. Ella tað vil siga, at tey syngja sum arabarar gera: 1/3 ella 3/4 tónar, meðan vit syngja 1/2 og heilar tónar. Teir hava eisini nótar, men als ikki eftir tí skipan, sum vit kenna til.

Fyri einum 15 árum síðani avgjörði sultánurin, at hann vildi hava eitt symfoniorkestrur, har bara omanar skuldu spæla við. Hann setti sjálvur pengar av til endamálið. Kostskúli varð bygdur, útlandskir undirvísarar settir í starv og børn og ung byrjaðu at læra at spæla á tey ymisku ljóðfórini. Hetta kann líkjaðast nakað tí, vit kenna frá tí føroyska musikkskúlanum, men í Oman eru bara nóg, nóg meir pengar at arbeiða við. Næmingarnir, sum komu inn, dugdu einki áðrenn, og tí verður byrjað heilt frá grundini.

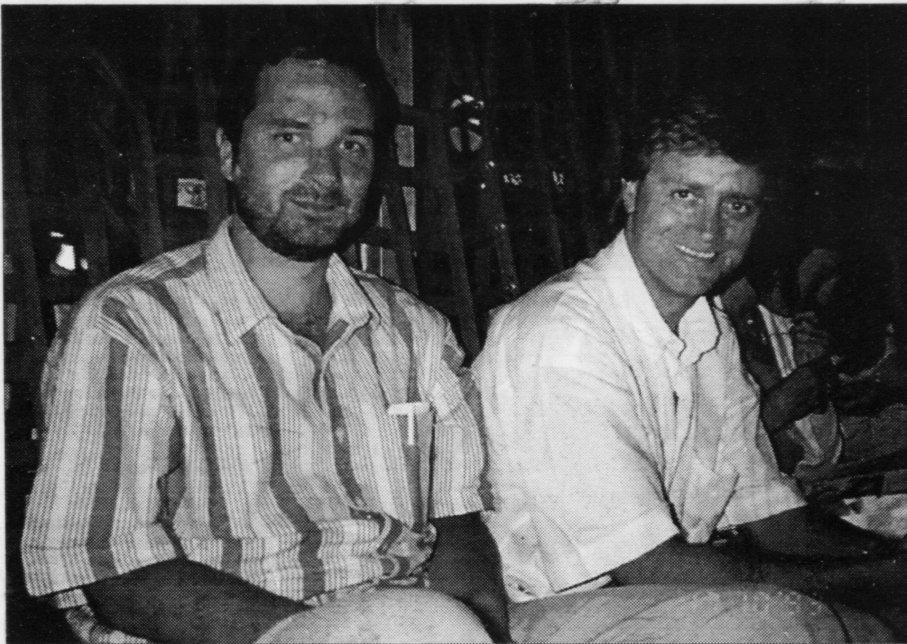
120 næmingar eru á skúlanum, har Ken undirvísar, og 70 teirra eru við í sjálvum orkestrinum. Til sjálvar framfærslunar hevur sultánurin altíð viljað havt kendar dirigentar ymsastaðni í heiminum at stjórna. Hesir taka tiskil tik- ið yvir orkestrið, beint áðrenn sjálva framfærsluna, meðan Ken og hinir undirvísarar mugu halda seg aftanfyrir pallin. Tann kendasti, sum hevur stjórnað orkestrinum, meðan Ken hevur verið har, er óivað Yehudi Menuin, amerikansk-bretski jöðin, ið eisini er ein av heimsins kendastu violinspælurum. Aðrir kendir eru millum annað Chris Adey og Zubin Mehta.

I dag er Symfoniorkestrið hjá sultáninum komið á eitt rættlaga høgst støði, metir Ken. Orkestrið er eisini vorðið meir viðurkent uttanfyri landsins mark. Millum annað hava teir verið á konsertferðum í Dubai og í Bretlandi. Fleiri av teimum, sum eru við, kundu, um tey finga loyvi til at mót nakað størri avbjóðingum, komið við í okkurt av teimum stóru og kendu orkestrinum. Onkur av teimum heilt góðu spælarum hevur tó fingið loyvi at farið til London at fáa meir venjing og har mæta størri avbjóðingum.

Útbyggt til eitt nýmótans støði

At sultánurin bara fær sær sítt egna symfoniorkestrur boðar frá, at hann eigur nógvar pengar. Hetta kunnu bæði Lív og Ken váttar. Men sjálvt symfoniorkestrið er bara ein lítill partur av øllum teimum pengunum, sum sultánurin nýtir uppá seg sjálvan. Hann hevur ikki minni enn seks ymisk palass í teimum størstu býum í landinum. Tá ið Ken og Lív skulu greiða frá, hvussu hesi palassini eru, finna tey ikki orð fyrri tí. Men skjót eru tey at koma til tað niðurstøðu, at tað er fulkomuliga ørt og púra vítt.

Sultánurin hevur tó ikki bara privatkonsertir. Av og á hevur hann eisini uttan-

Ein av fyrstu persónunum, sum Ken og Lív møttu í Oman var norðmaðurin, Sigurd Feiring, sum eisini hevur starvast innan musikkskúlan í Føroyum

dura konsertir í garðinum í palassinum, har yvir 1.000 fólk hava verið til staðar.

Hóast Sultánurin brúkar nógvan pening uppá seg sjálvan, er tað tó bara nóg tann minni parturin, av øllum pengunum hann fær. Tí tað er ikki smávægis hann fær. Hvønn dag fær hann 5% av øllum inntøkunum sum landið fær. Mesta av hesum kemur tó øllum fólkinum til góða.

Sultan Qaboos Bin Said er í dag 54 ára gamal og ógiftur. Hann tók við eftir faðir sín fyrri 25 árum síðani. Tá var landið eitt tilfærslukomið land. Ein kann á mangan hátt líkna tað við Jemen í dag. Í øllum landinum vóru bara trýggir kilometrar av vegi, og eitt sjúkrahús - og tað var eitt missionssjúkrahús.

Sultánurin hevur í hesi 25 árin bygt upp landið á nógvum ymiskum økjum. Motorvegir eru nú í stórum pørtum av landinum, sjúkrahúsini eru fleiri, øll hava nú møguleika at ganga í skúla og hartil eisini at taka hægri útbúgvingar í landinum, og á mangan annan hátt hevur landið ment seg at komið á tað støði, sum tað er í dag. Nú hava øll tað gott í landinum, og eingi fátøk fólk eru at síggja.

Landið fær fyrst og fremst sítt ríkidømi av oljuni. Tað eru tó fyrri tað mesta útlandsk oljufeløg, sum bora eftir oljuni, men tað gevur eisini væl í landskassan. Eftir oljuna er tað framleiðslan av dadlum, sum omanar liva av.

Uppliva fyrri at fata

Sjálvt navnð á hesum arabiska landinum ljóðar í føroyskum oyrum heldur lægt, men hinvegin tað er langt »oman« til hetta arabiska landið í munnanum á Persaflógva - í øllum førum á kortinum. Og sjálvi halda

Lív og Ken seg eisini verða langt heimanifrá. Tó so, tey hava fingið vitjanir nakraferðir, og sjálvi eru tey heima hvørt summar at vitja skyldfólk og vinir.

Tað er so nógv øðrvísi at liva í Oman í mun til heima í Føroyum. Men tú mást uppliva tað fyrri at fáa eina rætta fatan av landinum og fólkinum, sigur Lív.

Eg síggi nógv øðrvísi uppá tað nú, í mun til tá ið eg bara hevði búð her í eitt ár, sigur Lív.

Mentanir eru eisini fleiri. Omanar eru eitt sam-

ansett fólkslag og hartil búgva rættlaga nógvir útlandingar í Oman. Eitt nú hevur tann nú sjei ára gamli Dávid gingið í barnagarðsflokk saman við 16 øðrum næmingum. Hesir 16 næmingarnir komu frá 14 ymiskum londum.

Men Dávid trívist væl í Oman. Nú hann er í summarfrí í Føroyum, leingist honum aftur til uttandura svimjihylin og at spæla á strondini. Og hann heldur tað eisini vera eitt sindur ov kalt í Føroyum. Men foreldrin leingjast ikki bein-

leiðis niður í tann nógva summarhita, sum um hesa tíðina liggur um 46 - 50 °C. Tá er so heitt, at ein ikki kann vera úti. Ein kann bara halda seg í skugganum og inni.

Arábiskt klødd

Í Oman hevur Lív hjálpt til á einum altyðða skúla, har málið er enskt. Hetta síðsta árið hevur hon verið annar av lærarunum hjá einum barnagarðsflokki - eitt arbeiði hon er sera glað fyrri. Oman er arabiskt land, og tað sæst millum annað aftur

í klædnabúnanum. Tó er tað ymiskt frá stað til stað, hvussu tey eru klødd. Konufólkini vísa vanliga ikki so nóg av kroppinum hjá sær, og á nøkrum kann ein bara síggja eyguni. Mannfólkini gangur vanlig í einum sokallaðum »disdas«, sum er ein síður kyrtill.

Útlendingar í landinum kunnu tó gera, sum teir vilja. Sjálvandi virða tey eisini síðir og trúgv hjá hvør øðrum. Tey kristnu hava sínar kirkjur at fara til, og muslimarnir hava sínar moskur.

Støðið í Føroyum munandi hækkað

Tað eru 13 ár síðani Ken kom fyrstu ferð til Føroya. Hann var ein av teimum, sum var við at byggja upp føroyska musikkskúlan, og arbeiðið hann millum annað nóg saman við Graeme Rudd. Í átta ár starvaðist hann í musikkskúlanum í Eysturoy, og búði í Fuglafirði. Hann stjórnaði Fuglafjarðar Hornorkestri og partar av tíðini eisini Nes sóknar musikkfelag, hornorkestrum á Eiði og á Ströndum.

Nú heldur hann tað vera stuttligt at koma aftur til Føroya, og síggja alla menningina, sum hevur verið í føroyska tónleikálvinum.

Støðið er munandi hækkað. Og eitt tað mest stuttliga er at síggja, at nú eru tað nakrir av teimum næmingunum, ið vóru teir fyrstu í musikkskúlanum, sum skipa fyrri.

Eisini at uppliva nú um summarið, at tað eru konsertir annanhvønn ella hvønn dag. Summartónar haldi eg er eitt sera gott tiltak, og Requiem hjá Verdi ljóðaði eisini at vera heilt fantastiskt. Tíverri vóru vit tó ov sein at fáa atgongumerki til konsertina, og hoyrði vit hana tí ikki sjálvi.

Visti einki um Føroyar
Um tað av fara til Oman var ein stórr avbjóðing enn at vera í Føroyum, dugir Ken tó ikki heilt at siga.

Tá ið eg kom úr Skotlandi til Føroya, hevði eg ikki ánið av, hvat eg kom til. Eg hevði fingið skrivað á ein punt á einum wp-pappiri »Vestmanna«. Eg visti als ikki, um hetta var ein maður, eg skuldi seta meg í samband við, ella hvat tað var. Tá ið vit komu til Oman, vistu vit heldur ikki so nóg, hvat vit skuldu í gongd við, men vit hava tikið tað sum tað er komið.

Tann stóri munurin er tó, at í Oman undirvísar eg bara í einum ljóðfóri, meðan eg í Føroyum undirvísti á nógvum ymiskum umráðum. Í Føroyum var tað eisini meir sosialt inni í myndini. Um onkur ikki kom til venjing ein dag, so var tað kanska, tí omman hevði fyllt, ella ein mátti fara á fjall. Í Oman virkar tað meir professionelt. Lærurikt hevur tað tó verið á báðum stöðum.

Nú fer familjan aftur til Oman. Niður til hitan, til tónleikin og til sultánin.

Tú mást liva í landinum eina tíð fyrri at fáa eina rætta fatan av landinum og fólkinum. Sjálvi síggi eg nógv øðrvísi uppá tað nú, í mun til tá ið eg bara hevði búð her í eitt ár, sigur Lív. Lív er úr Fuglafirði og fyrri fimm árum síðani flutti hon saman við manninum Ken og syninum David til Oman